

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 4.5.2006
COM(2006) 193 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ
ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών ενεργειών υπέρ της πολιτικής για τους
καταναλωτές 2004-2005
όπως θεσπίζονται με την απόφαση αριθ. 20/2004/ΕΚ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Εισαγωγή.....	4
2.	Ενέργειες για την προώθηση υψηλού κοινού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών	5
2.1.	Ενέργεια 1: Παροχή επιστημονικών συμβουλών, διεξαγωγή αναλύσεων του κινδύνου κ.λπ. σχετικά με την υγεία / ασφάλεια των καταναλωτών	5
2.2.	Ενέργεια 2: Προετοιμασία νομοθετικών και άλλων (αυτορ)ρυθμιστικών πρωτοβουλιών	5
2.3.	Ενέργεια 3: Εποπτεία και αξιολόγηση των εξελίξεων της αγοράς που έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά και άλλα συμφέροντα των καταναλωτών	5
2.4.	Ενέργεια 4: Συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών που παρέχουν την τεκμηρίωση για τη χάραξη πολιτικής υπέρ των καταναλωτών και για την ενσωμάτωση των συμφερόντων των καταναλωτών σε άλλες πολιτικές της ΕΕ.....	6
3.	Ενέργειες για την προώθηση αποτελεσματικής εφαρμογής των κανόνων προστασίας των καταναλωτών	6
3.1.	Ενέργεια 5: Συντονισμός των δραστηριοτήτων εποπτείας και επιβολής.....	6
3.2.	Ενέργεια 7: Εποπτεία και αξιολόγηση της ασφάλειας των προϊόντων, πλην των τροφίμων, καθώς και των υπηρεσιών	7
3.3.	Ενέργεια 8: Εποπτεία των συστημάτων εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών	7
3.4.	Ενέργεια 9: (κοινή ενέργεια) συνδρομή σε δημόσιους ή μη κερδοσκοπικούς φορείς που συγκροτούν κοινοτικά δίκτυα τα οποία παρέχουν πληροφορίες και βοήθεια στους καταναλωτές	8
3.5.	Ενέργεια 10: (κοινή ενέργεια) Χρηματοδοτική συνδρομή σε συγκεκριμένες κοινές δραστηριότητες εποπτείας και επιβολής.....	8
4.	Ενέργειες για την προώθηση την κατάλληλης συμμετοχής των οργανώσεων καταναλωτών στις πολιτικές της ΕΕ.....	9
4.1.	Ενέργεια 13: Κατάρτιση του προσωπικού των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών οργανώσεων καταναλωτών και άλλες ενέργειες για την οικοδόμηση ικανοτήτων	9
4.2.	Ενέργεια 14: Ενέργειες ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών ..	9
4.3.	Ενέργεια 15: Επιμόρφωση των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών που απευθύνονται στους νέους καταναλωτές, και δημιουργία επιγραμματικών διαλογικών εργαλείων επιμόρφωσης των καταναλωτών.....	9
4.4.	Ενέργειες 16 και 17: Χρηματοδοτική συνδρομή για τη λειτουργία των ευρωπαϊκών οργανώσεων καταναλωτών.....	10
5.	Ενέργειες για την προώθηση διαφόρων στόχων	10

5.1.	Ενέργεια 18: Χρηματοδοτική συνδρομή σε ειδικά προγράμματα σε κοινοτικό ή εθνικό επίπεδο υπέρ της πολιτικής για τους καταναλωτές	10
5.2.	Ενέργεια 19: Αξιολόγηση των ενεργειών που εκτελούνται βάσει αυτού του πλαισίου	11
6.	Συμπεράσματα	11

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών ενεργειών υπέρ της πολιτικής για τους καταναλωτές 2004-2005
όπως θεσπίζονται με την απόφαση αριθ. 20/2004/ΕΚ

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η απόφαση αριθ. 20/2004/ΕΚ, της 8ης Δεκεμβρίου 2003, θεσπίζει ένα γενικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των ενεργειών υπέρ της πολιτικής για τους καταναλωτές για τα έτη 2004-2007. Η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση της εφαρμογής της εν λόγω απόφασης το 2004 και το 2005, ανταποκρινόμενη στην απαίτηση του άρθρου 13 για την υποβολή ενδιάμεσης έκθεσης¹.

Οι ετήσιες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων (συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής των χωρών ΕΖΕΣ) για το 2004 και το 2005 ανήλθαν σε περίπου 20,6 εκατ. € (περίπου 19,5 εκατ. € σε επιχειρησιακές πιστώσεις και 1,1 εκατ. € σε διοικητικές πιστώσεις). Όσον αφορά το 2005, η Βουλγαρία και η Ρουμανία ικανοποίησαν επίσης τα κριτήρια συμμετοχής και συνεισέφεραν 157.907 ευρώ το Δεκέμβριο του 2005. Το 2004 χρησιμοποιήθηκαν το 93% των λειτουργικών και το 85% των διοικητικών πιστώσεων. Το 2005 το ποσοστό εκτέλεσης ήταν περίπου 97% και για τις δύο δαπάνες.

Στις 31 Μαρτίου 2004 η Επιτροπή ενέκρινε, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 της απόφασης, το πρόγραμμα εργασίας του 2004. Το Δεκέμβριο του ίδιου έτους ενέκρινε τροποποιημένη έκδοση του εν λόγω προγράμματος. Το πρόγραμμα του 2005 εγκρίθηκε στις 5 Απριλίου 2005 και τροποποιήθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2006.

Η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση των δαπανών όπως χορηγήθηκαν για κάθε στόχο του άρθρου 3, και ανά ενέργεια που παρατίθεται στο παράρτημα της εν λόγω απόφασης. Ζητήθηκε η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής των κρατών μελών σχετικά με τα ετήσια προγράμματα εργασίας, καθώς και για την εκτέλεση των ενεργειών 9, 10, 16, 17 και 18.

¹ Για πρακτικούς λόγους, αποφασίστηκε να υποβληθεί η παρούσα έκθεση μετά την περάτωση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού του 2005, ώστε να υποβληθεί πολυετής έκθεση για την πλήρη εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2004 και το 2005.

2. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΥΨΗΛΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

2.1. Ενέργεια 1: Παροχή επιστημονικών συμβουλών, διεξαγωγή αναλύσεων του κινδύνου κ.λπ. σχετικά με την υγεία / ασφάλεια των καταναλωτών

Το 2004 και το 2005 χορηγήθηκαν περίπου 280.000 ευρώ για συνεδριάσεις της επιστημονικής επιτροπής για τα καταναλωτικά προϊόντα και ως συνδρομή σε άλλες επιστημονικές επιτροπές που ασχολούνται με καταναλωτικά ζητήματα. Αυτό το ποσό χρησιμοποιήθηκε για τη διενέργεια 137 συνεδριάσεων, οι οποίες κατέληξαν στην έκδοση 55 εκθέσεων και επιστημονικών γνωμών.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών που καταβάλλονται για τη συγκέντρωση γνώσεων σχετικά με τις επιπτώσεις των χημικών ουσιών στην ανθρώπινη υγεία, ιδίως μέσω των καταναλωτικών προϊόντων, το δεύτερο στάδιο των προγραμμάτων CHEM RISK και CHEM TEST χρηματοδοτήθηκε με 500.000 ευρώ. Δαπανήθηκαν επιπλέον 41.371 ευρώ για την αξιολόγηση των δεικτών τοξικών επιδράσεων στην αναπαραγωγή λόγω έκθεσης σε χημικά προϊόντα.

2.2. Ενέργεια 2: Προετοιμασία νομοθετικών και άλλων (αυτο)ρυθμιστικών πρωτοβουλιών

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την επανεξέταση της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με την προστασία των καταναλωτών δαπανήθηκαν περίπου 500.000 ευρώ για μια συλλογή/βάση δεδομένων με σχόλια και τη συγκριτική ανάλυση της εφαρμογής του καταναλωτικού κεκτημένου στα κράτη μέλη. Συμπεριλαμβάνονταν η επισκόπηση της σχετικής νομολογίας και ο εντοπισμός κενών ή αδυναμιών στο κεκτημένο, καθώς και τυχόν φραγμών που εξακολουθούν να εμποδίζουν τις εμπορικές συναλλαγές. Τα αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα το φθινόπωρο του 2006.

Διοργανώθηκαν 14 εργαστήρια για την εξέταση διαφόρων θεμάτων σχετικά με το κοινό πλαίσιο αναφοράς για το ευρωπαϊκό δίκαιο των συμβάσεων, συνολικού κόστους 358.000 ευρώ. Χρησιμοποιήθηκαν επιπλέον 40.000 ευρώ για τη συγχρηματοδότηση διάσκεψης της βρετανικής Προεδρίας σχετικά με αυτά τα θέματα. Διατέθηκαν επίσης 163.000 ευρώ για άλλες διασκέψεις που διοργανώθηκαν από την Προεδρία του Συμβουλίου, οι οποίες αφορούσαν επίκαιρα θέματα της πολιτικής για τους καταναλωτές. Το Νοέμβριο του 2005 το νέο δίκτυο υψηλόβαθμων στελεχών για την πολιτική για τους καταναλωτές εξέτασε τις επιλογές στρατηγικής που ανοίγονται όσον αφορά την εν λόγω πολιτική για την περίοδο 2007-2013 (21.000 ευρώ).

2.3. Ενέργεια 3: Εποπτεία και αξιολόγηση των εξελίξεων της αγοράς που έχουν αντίκτυπο στα οικονομικά και άλλα συμφέροντα των καταναλωτών

Διενεργήθηκε μελέτη μιας ομάδας-στόχου (κόστους περίπου 450.000 ευρώ) με σκοπό να αξιολογηθούν η συμπεριφορά και οι προσδοκίες των καταναλωτών όσον αφορά τις ετικέτες των προϊόντων και τις πληροφορίες που παρέχουν, τόσο για τα τρόφιμα όσο και για τα άλλα προϊόντα. Ξεκίνησε μελέτη κόστους 264.200 ευρώ προκειμένου να διεξαχθούν συγκριτικές έρευνες τιμών των υπηρεσιών που παρέχονται στους καταναλωτές στις χώρες της ΕΕ. Σκοπός της μελέτης είναι να

αναπτυχθεί μια μεθοδολογία και να εντοπιστούν οι καταλληλότερες υπηρεσίες για αυτές τις συγκρίσεις τιμών. Τα αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα το 2006. Δαπανήθηκαν περίπου 2.000 ευρώ για την απόκτηση πρόσβασης σε βάσεις δεδομένων με τιμές. Το Μάρτιο του 2005 διοργανώθηκε σύσκεψη καταιγισμού ιδεών διακεκριμένων οικονομολόγων σχετικά με τη βλάβη των καταναλωτών (κόστος: 26.200 ευρώ).

2.4. Ενέργεια 4: Συλλογή και ανταλλαγή δεδομένων και πληροφοριών που παρέχουν την τεκμηρίωση για τη χάραξη πολιτικής υπέρ των καταναλωτών και για την ενσωμάτωση των συμφερόντων των καταναλωτών σε άλλες πολιτικές της ΕΕ

Για να στηριχθούν οι εξελίξεις σε επίπεδο πολιτικής και για να εστιαστεί περισσότερο το ενδιαφέρον των καταναλωτών σε καιρίους τομείς της κοινοτικής πολιτικής που επηρεάζουν τα συμφέροντά τους, διατέθηκαν περίπου 2,1 εκατ. € για τη διενέργεια ερευνών σχετικά με τις αντιλήψεις και τις απόψεις των καταναλωτών για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και τα δικαιώματα των επιβατών. Το 2005 δαπανήθηκαν περίπου 440.000 ευρώ για την επανάληψη της μελέτης μιας ομάδας-στόχου σχετικά με τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, ώστε να παρακολουθηθούν οι εξελίξεις στον συγκεκριμένο τομέα. Επιπλέον χορηγήθηκε ποσό ύψους περίπου 650.000 ευρώ για τη διενέργεια έρευνας σχετικά με τις αντιλήψεις και τη συμπεριφορά των καταναλωτών κατά τις διασυνοριακές αγορές τους. Δαπανήθηκαν περίπου 1,25 εκατ. € για την πραγματοποίηση έρευνας σχετικά με την εκτίμηση της ικανοποίησης των καταναλωτών όσον αφορά τις συγκεκριμένες υπηρεσίες σε όλες τις χώρες της ΕΕ, εκ των οποίων 403.000 ευρώ διατέθηκαν για την ανάλυση της βλάβης των καταναλωτών. Παραγγέλθηκε ανάλυση των εθνικών κανόνων και της νομολογίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές στα νέα κράτη μέλη (90.000 ευρώ), ώστε να συμπληρωθούν προηγούμενες μελέτες.

Οι απόψεις σχετικά με τα δικαιώματα των επιβατών συνέβαλαν στην πραγματοποίηση περαιτέρω βημάτων προς την ένταξη των εν λόγω δικαιωμάτων στην πολιτική μεταφορών της ΕΕ. Οι αντιλήψεις για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας ενσωματώθηκαν στην έκθεση του 2005 σχετικά με την αξιολόγηση των επιδόσεων των βιομηχανικών δικτύων που παρέχουν υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Δεδομένα σχετικά με έρευνες που πραγματοποιήθηκαν τα προηγούμενα έτη συγκεντρώθηκαν και δημοσιεύθηκαν με τίτλο "Γεγονότα και αριθμητικά στοιχεία σχετικά με τους Ευρωπαίους καταναλωτές" (56.000 ευρώ). Η εν λόγω έκθεση και τα αποτελέσματα των ερευνών δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο Europa.

3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

3.1. Ενέργεια 5: Συντονισμός των δραστηριοτήτων εποπτείας και επιβολής

Δαπανήθηκαν περίπου 220.000 ευρώ για τη διενέργεια μελέτης σκοπιμότητας και τη δημιουργία πειραματικού πρωτοτύπου μιας βάσης δεδομένων και ενός συστήματος τεχνολογιών της πληροφορίας (ΤΠ) που θα στηρίζουν την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 σχετικά με τη συνεργασία για την προστασία των καταναλωτών. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στα κράτη μέλη και η ανάπτυξη του συστήματος άρχισε το 2006.

3.2. Ενέργεια 7: Εποπτεία και αξιολόγηση της ασφάλειας των προϊόντων, πλην των τροφίμων, καθώς και των υπηρεσιών

Στο πλαίσιο των μέτρων που στηρίζουν την εφαρμογή της οδηγίας για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων, πραγματοποιήθηκε η συγκριτική καταγραφή προσεγγίσεων και μεθόδων για την αξιολόγηση των καταναλωτικών προϊόντων. Η καταγραφή θα ολοκληρωθεί το 2006 και θα συγκρίνει τις προσεγγίσεις για την αξιολόγηση των κινδύνων που εγκυμονούν τα καταναλωτικά προϊόντα για την υγεία και την ασφάλεια, όπως αυτές ακολουθούνται από τις αρχές εποπτείας και επιβολής, καθώς και από τους φορείς δοκιμής και πιστοποίησης στις χώρες της ΕΕ και του ΕΟΧ. Διατέθηκαν επίσης κονδύλια για την ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠ, οι οποίες θα χρησιμοποιούνται από παραγωγούς και διανομείς με σκοπό να τηρούν την υποχρέωση που υπέχουν δυνάμει της οδηγίας, δηλαδή να κοινοποιούν τα επικίνδυνα προϊόντα στις εθνικές αρχές εποπτείας. Η βασική εφαρμογή θα δοκιμαστεί στις αρχές του 2006 και αναμένεται να τεθεί πλήρως σε λειτουργία σε μεταγενέστερο στάδιο εντός του έτους. Στα εργαστήρια με τους αρμοδίους επαφής του RAPEX το Νοέμβριο του 2004 εξετάστηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές για την κοινοποίηση των επικίνδυνων προϊόντων. Οι δαπάνες σε αυτόν τον τομέα ανέρχονταν συνολικά σε 376.850 ευρώ.

Το κόστος της καταγραφής και της συγκριτικής ανάλυσης των εθνικών μέτρων μεταφοράς της οδηγίας 2001/95/ΕΚ για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων και την πρακτική εφαρμογή τους ανήλθε σε 200.000 ευρώ. Τα σχετικά αποτελέσματα θα υποστηρίξουν την επαλήθευση της μεταφοράς και της επιβολής το 2006. Πραγματοποιήθηκε μελέτη για την ανάπτυξη εναλλακτικών επιλογών και τη δημιουργία πρωτοτύπου με σκοπό τη δημιουργία συστήματος ΤΠ για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών που συμμετέχουν στο δίκτυο, όπως συγκροτήθηκε από το άρθρο 10 της οδηγίας. Το κόστος της μελέτης ανήλθε σε 207.345 ευρώ. Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν στα κράτη μέλη τον Οκτώβριο του 2005· περαιτέρω αποφάσεις θα ληφθούν το 2006. Το Μάρτιο του 2005 πραγματοποιήθηκε διάσκεψη με κράτη μέλη, κατά την οποία εξετάστηκε ο προγραμματισμός των δραστηριοτήτων εποπτείας της αγοράς (125.000 ευρώ). Τον Αύγουστο του 2005 πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση εμπειρογνομόνων, κατά την οποία εξετάστηκαν οι εναλλακτικές επιλογές για τη βελτίωση της βάσης δεδομένων για τους τραυματισμούς (6.000 ευρώ). Στη συνέχεια ξεκίνησε μελέτη σκοπιμότητας, κόστους περίπου 100.000 ευρώ. Άρχισαν να πραγματοποιούνται τεχνικές αξιολογήσεις που στηρίζουν την ανάπτυξη προτύπου για την ασφάλεια των προϊόντων όσον αφορά αναπήρες ασφαλείς για τα παιδιά, καθώς και πόρτες και σκάλες ασφαλείας για τα παιδιά (περίπου 48.000 ευρώ). Δαπανήθηκαν επιπλέον 70.000 ευρώ για τεχνική πληροφορική στήριξη στο σύστημα RAPEX.

3.3. Ενέργεια 8: Εποπτεία των συστημάτων εναλλακτικής επίλυσης των διαφορών

Άρχισε να διενεργείται συγκριτική ανάλυση των μέσων έννομης προστασίας που είναι διαθέσιμα στους καταναλωτές στα κράτη μέλη της ΕΕ, στις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Αυστραλία· το κόστος της εν λόγω ανάλυσης ανέρχεται σε 185.400 ευρώ.

3.4. Ενέργεια 9: (κοινή ενέργεια) συνδρομή σε δημόσιους ή μη κερδοσκοπικούς φορείς που συγκροτούν κοινοτικά δίκτυα τα οποία παρέχουν πληροφορίες και βοήθεια στους καταναλωτές

Συνολικά δαπανήθηκαν περίπου 4,7 εκατ. € στα δίκτυα παροχής βοήθειας προς τους καταναλωτές το 2004, στο πλαίσιο κοινών ενεργειών με τις εθνικές αρχές. Το ποσό αυτό καλύπτει συνδρομές κατά τη μεταβατική περίοδο του ευρωπαϊκού εξωδικαστικού δικτύου (EEJ-Net) το 2004 σε 15 κράτη μέλη, τη Νορβηγία και την Ισλανδία (περίπου 737.000 ευρώ), καθώς και κατά το πρώτο έτος του ολοκληρωμένου ευρωπαϊκού δικτύου παροχής βοήθειας προς τους καταναλωτές για το 2005 και για την επέκτασή του σε 6 νέα κράτη μέλη (Τσεχική Δημοκρατία, Πολωνία, Εσθονία, Λιθουανία, Κύπρος και Λεττονία). Το 2005 περίπου 4 εκατ. € δαπανήθηκαν για τη γραμμή παροχής βοήθειας, συμπεριλαμβανομένων της δημιουργίας νέων γραφείων στη Μάλτα και τη Σλοβακία και της ανάπτυξης εργαλείου ΤΠ και λογοτύπου. Η συγχώνευση των δικτύων οδήγησε, αφενός, στη δημιουργία ενιαίας, κεντρικής υπηρεσίας για τους καταναλωτές που αντιμετωπίζουν προβλήματα με τις διασυνοριακές αγορές τους και, αφετέρου, στην καλύτερη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας.

3.5. Ενέργεια 10: (κοινή ενέργεια) Χρηματοδοτική συνδρομή σε συγκεκριμένες κοινές δραστηριότητες εποπτείας και επιβολής

Το 2004 συγχρηματοδοτήθηκε, με 110.000 ευρώ, κοινή ενέργεια με τις αρχές της Γερμανίας, της Αυστρίας, του Βελγίου, της Εσθονίας και του Λουξεμβούργου, προκειμένου να αναπτυχθεί νέο σύστημα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς, το οποίο θα βασίζεται στο Διαδίκτυο. Σκοπός αυτής της ενέργειας είναι, μεταξύ άλλων, να διευκολυνθεί η εισροή αποτελεσμάτων των δοκιμών ασφάλειας των προϊόντων ανά βιομηχανικό κλάδο και η ανάλυση των στατιστικών δεδομένων. Το έργο αυτό αναμένεται να ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2006. Το 2005 συγχρηματοδοτήθηκε, με ποσό άνω του ενός εκατ. €, κοινή ενέργεια με 15 κράτη μέλη, προκειμένου να αναπτυχθούν βέλτιστες πρακτικές σε διάφορους τομείς της εποπτείας της αγοράς.

Συγχρηματοδοτήθηκε (με 77.128 ευρώ) κοινή ενέργεια εποπτείας –με τις ιταλικές, τις γερμανικές, τις κυπριακές, τις φινλανδικές και τις γαλλικές αρχές– για τη δημιουργία επιγραμμικού συστήματος καταχώρισης των ατυχημάτων και των τραυματισμών λόγω της κατάποσης μη βρώσιμων αντικειμένων από παιδιά ηλικίας 0-3 ετών. Στο πλαίσιο της ενέργειας αυτής, που ονομάζεται «Susy Safe», θα συλλεχθούν δεδομένα από ενώσεις καταναλωτών και εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς. Επιπλέον, θα επιχειρηθεί να εντοπιστεί το είδος των προϊόντων που εμπλέκονται στους τραυματισμούς, θα αξιολογηθεί ο αντίκτυπος των κοινωνικοοικονομικών αποκλίσεων όσον αφορά τον κίνδυνο τραυματισμού, και θα εξεταστούν ζητήματα καταναλωτικής αγωγής. Τα πρώτα αποτελέσματα αναμένονται στις αρχές του 2007.

4. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΕΕ

4.1. Ενέργεια 13: Κατάρτιση του προσωπικού των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών οργανώσεων καταναλωτών και άλλες ενέργειες για την οικοδόμηση ικανοτήτων

Δαπανήθηκαν περίπου 1,3 εκατ. € σε 18 συνεδρίες κατάρτισης για οργανώσεις καταναλωτών το 2004 και το 2005. Περισσότερα από 400 άτομα του προσωπικού τους –το 50% των οποίων προερχόταν από νέα κράτη μέλη, τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία– καταρτίστηκαν σε θέματα διαχείρισης, άσκησης πίεσης και κοινοτικού δικαίου. Όπως προκύπτει από τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις, οι συμμετέχοντες έμειναν πολύ ικανοποιημένοι από τα μαθήματα κατάρτισης. Αυτά τα μαθήματα ανταποκρίνονται σε μια ιδιαίτερη ανάγκη, καθώς βελτιώνουν την ικανότητα και τα προσόντα του προσωπικού των οργανώσεων στα νέα κράτη μέλη. Το 2004 διοργανώθηκαν εργαστήρια για εμπειρογνώμονες των ενώσεων καταναλωτών όσον αφορά τις χημικές ουσίες σε καταναλωτικά προϊόντα και την παρακολούθηση της ασφάλειας των προϊόντων (87.500 ευρώ).

4.2. Ενέργεια 14: Ενέργειες ενημέρωσης σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών

Περίπου 2 εκατ. € δαπανήθηκαν για την ενημερωτική εκστρατεία σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών και την προώθηση των οργανώσεων καταναλωτών στην Πολωνία. Η εν λόγω εκστρατεία εγκαινιάστηκε στις 16 Μαΐου 2005 στη Βαρσοβία από την Επίτροπο κ. Danuta Huebner. Η οργάνωση καταναλωτών της Πολωνίας κατέγραψε σημαντική αύξηση όσον αφορά τους υποστηρικτές της και τις έρευνες καταναλωτών. Το 2005 χορηγήθηκαν περισσότερα από 2 εκατ. € για την έναρξη παρόμοιων εκστρατειών στην Τσεχική Δημοκρατία, τη Σλοβακία και τη Σλοβενία. Περίπου 130.000 ευρώ χορηγήθηκαν για έρευνες με σκοπό την εκτίμηση του αντικτύπου αυτών των εκστρατειών.

Δαπανήθηκε επιπλέον ποσό 126.000 ευρώ προκειμένου να διατηρηθούν και να επικαιροποιηθούν οι σχετικές με καταναλωτικά θέματα ιστοσελίδες του δικτυακού τόπου Europra. Επίσης, δαπανήθηκαν 25.000 ευρώ για την ανάπτυξη της στρατηγικής της πολιτικής για τους καταναλωτές, την έντυπη έκδοση της έρευνας για τις απόψεις των καταναλωτών σχετικά με τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, την αποθήκευση, τη διανομή και την εικονογράφιση των εκδόσεων. Δαπανήθηκαν 50.000 ευρώ για την έκδοση φυλλαδίου σχετικά με τους νέους κανόνες για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

4.3. Ενέργεια 15: Επιμόρφωση των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών που απευθύνονται στους νέους καταναλωτές, και δημιουργία επιγραμμικών διαλογικών εργαλείων επιμόρφωσης των καταναλωτών

Το 2004 και το 2005 δαπανήθηκαν 3,2 εκατ. € για τη δεύτερη και την τρίτη έκδοση του ευρωπαϊκού ημερολογίου των καταναλωτών, το οποίο απευθύνεται σε νέους καταναλωτές ηλικίας 16-18 ετών. Εκδόθηκαν και διανεμήθηκαν περίπου 940.000 αντίτυπα της έκδοσης 2005/2006. Οι εθνικές και οι περιφερειακές αρχές συμβάλλουν στην τρίτη έκδοση του ημερολογίου (2006/2007), η οποία θα φθάσει στα χέρια περισσότερων από ένα εκατομμύριο νέων. Τα αποτελέσματα αξιολόγησης

των πρώτων ετών του ημερολογίου, η οποία διενεργήθηκε το 2005, ήταν γενικώς θετικά. Δαπανήθηκαν περίπου 400.000 ευρώ με σκοπό την προσαρμογή των βασιζόμενων στο Διαδίκτυο εργαλείων επιμόρφωσης των καταναλωτών, τα οποία απευθύνονται στη νεολαία των νέων κρατών μελών και είχαν αναπτυχθεί το 2005 για την ΕΕ-15. Επιπλέον, δαπανήθηκαν 1.800 ευρώ για τη διοργάνωση συνεδρίασης εμπειρογνομόνων σχετικά με το ζήτημα αυτό. Χορηγήθηκαν περίπου 50.000 ευρώ προκειμένου να αναλυθούν οι ανάγκες για τη δημιουργία ευρωπαϊκών ολοκληρωμένων μεταπτυχιακών τίτλων (masters) σε καταναλωτικά θέματα.

4.4. Ενέργειες 16 και 17: Χρηματοδοτική συνδρομή για τη λειτουργία των ευρωπαϊκών οργανώσεων καταναλωτών

Δόθηκαν επιχορηγήσεις για λειτουργικές δαπάνες στην ευρωπαϊκή ένωση για το συντονισμό της εκπροσώπησης των καταναλωτών όσον αφορά την τυποποίηση [(ANEC) περίπου 1,2 εκατ. € το 2004 και 1,3 εκατ. € το 2005] και στο ευρωπαϊκό γραφείο ενώσεων καταναλωτών [(BEUC) περίπου 1,2 εκατ. € το 2004 και 1,25 εκατ. € το 2005]. Σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη, αυτές οι επιχορηγήσεις αυξήθηκαν ώστε να καταστήσουν εφικτή την ενσωμάτωση των οργανώσεων καταναλωτών από τα νέα κράτη μέλη σε επίπεδο ΕΕ.

5. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΘΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

5.1. Ενέργεια 18: Χρηματοδοτική συνδρομή σε ειδικά προγράμματα σε κοινοτικό ή εθνικό επίπεδο υπέρ της πολιτικής για τους καταναλωτές

Μετά την πρόσκληση υποβολής προτάσεων το 2004, συγχρηματοδοτήθηκαν 15 ειδικά προγράμματα με συνολικό ποσό περίπου 2,3 εκατ. €. Οι κύριοι δικαιούχοι ήταν εθνικές οργανώσεις καταναλωτών και άλλες ΜΚΟ. Πέντε προγράμματα έλαβαν το 75% της συγχρηματοδότησης που προοριζόταν για τα νέα κράτη μέλη. Η πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2005 ενίσχυσε τις απαιτήσεις για διεθνικές συμπράξεις και έδωσε περισσότερη έμφαση στη διάδοση των αποτελεσμάτων. Επιλέχθηκαν για συγχρηματοδότηση τέσσερα προγράμματα, εκτιμώμενου συνολικού ποσού περίπου 2,35 εκατ. €. Δύο από αυτά εστιάζονταν στην οικοδόμηση ικανοτήτων των οργανώσεων καταναλωτών στα νέα κράτη μέλη. Οι συμβάσεις θα υπογραφούν μόλις ολοκληρωθούν οι λεπτομερείς δημοσιονομικοί έλεγχοι και εγκριθούν οι τελικοί προϋπολογισμοί. Η χρηματοδοτική συνεισφορά αποφασίστηκε ότι θα χορηγείται εντός τριών μηνών από την προθεσμία υποβολής και τη δημοσίευση του καταλόγου των χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων στον δικτυακό τόπο Europa.

Δημιουργήθηκε διαδικτυακό φόρουμ, προκειμένου να διευκολυνθεί η δικτύωση και η αναζήτηση εταίρων. Το φόρουμ αυτό αποδείχθηκε χρήσιμο μέσο για την ικανοποίηση των αιτημάτων για αποσαφηνίσεις προσιτές σε όλους, αλλά δεν έφερε αξιολογικά αποτελέσματα όσον αφορά την αναζήτηση εταίρων. Το εξωτερικό κόστος για την αξιολόγηση των εφαρμογών προγραμμάτων ανήλθε σε 6.000 ευρώ. Σε συνέχεια των συστάσεων της συνέλευσης των οργανώσεων καταναλωτών, το Φεβρουάριο του 2005 συνεδρίασε μια ad hoc ομάδα εργασίας της ευρωπαϊκής συμβουλευτικής ομάδας καταναλωτών και εξέτασε τρόπους βελτίωσης ειδικών προγραμμάτων (4.000 ευρώ).

5.2. Ενέργεια 19: Αξιολόγηση των ενεργειών που εκτελούνται βάσει αυτού του πλαισίου

Δαπανήθηκαν 149.730 ευρώ για την αξιολόγηση της βάσης δεδομένων CLAB σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες συμβάσεων. Τα αποτελέσματα θέτουν σε αμφισβήτηση τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της βάσης δεδομένων έτσι όπως λειτουργεί. Δεν έχουν προγραμματιστεί περαιτέρω δαπάνες για την CLAB. Χορηγήθηκαν περίπου 85.000 ευρώ για την αξιολόγηση των χρηματοδοτικών συνεισφορών προς τις ευρωπαϊκές ενώσεις καταναλωτών κατά την περίοδο 2000-2003. Τα αποτελέσματα θα είναι διαθέσιμα το 2006. Το 2005 δαπανήθηκαν 230.000 ευρώ για την αξιολόγηση του ευρωπαϊκού ημερολογίου των καταναλωτών και του αντικτύπου της στρατηγικής της ΕΕ για την πολιτική προστασίας των καταναλωτών την περίοδο 2002-2006 στις εθνικές πολιτικές για τους καταναλωτές.

Καμία ενέργεια δεν χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο των ενεργειών 6, 11 και 12.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η απόφαση αριθ. 20/2004/ΕΚ επιδίωξε να υπαγάγει τις δαπάνες αποκλειστικά σε στόχους της πολιτικής για τους καταναλωτές. Μεταξύ των χρηματοδοτούμενων ενεργειών, εκείνες που αποβλέπουν στην οικοδόμηση μιας βάσης γνώσεων για τη χάραξη πολιτικής αποκτούν διαρκώς μεγαλύτερη σημασία και αξιοποιούνται σε μεγάλο βαθμό, προκειμένου να στηρίξουν την ενσωμάτωση των συμφερόντων των καταναλωτών σε άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ. Εφαρμόστηκαν νέες κοινές ενέργειες με τα κράτη μέλη, ιδίως όσον αφορά την εποπτεία της αγοράς. Η συγχώνευση των ευρωπαϊκών κέντρων παροχής βοήθειας προς τους καταναλωτές βελτίωσε τη σχέση κόστους-αποδοτικότητάς τους και η δημιουργία τους με τη μορφή κοινών ενεργειών με τα κράτη μέλη δημιούργησε ασφαλέστερη χρηματοοικονομική βάση. Υπήρξαν νέες πρωτοβουλίες όσον αφορά την ενημέρωση και την επιμόρφωση των καταναλωτών, και δόθηκε μεγάλη σημασία στη διευκόλυνση της εφαρμογής ειδικών προγραμμάτων υψηλότερης ποιότητας. Δόθηκε μεγαλύτερη προτεραιότητα στα νέα μέσα υποστήριξης των εθνικών οργανώσεων καταναλωτών, όπως οι ενέργειες οικοδόμησης ικανοτήτων. Είναι ακόμα νωρίς για να αξιολογηθούν οι περισσότερες από τις νέες εμπειρίες, δεδομένου ότι τα αποτελέσματα θα διατεθούν μόνο κατά την προσεχή διετία.